

Rigsdagstidende.

1853. Forhandlingerne paa Landstinget. № 31.

Fjerde Sessions anden Samling.

24de Møde.

Mandagen den 18de Juli.

(Forts.)

Bardenfleth (fortsat): Naar man altsaa nu seer hen til, hvad man venter, Resultatet vil blive af dette Factum, kan jeg ikke nægte, at det forekommer mig, at der vil, hvad man saa end forudsætter vil skee, kunne berygtes meget alvorlige Følger. Der er egentlig kun to Alternativer, som man kan vente. Det ene er, at Loven vil blive sanctioneret, og det er det, der ligger nærmest; men jeg maa dog tillade mig at bemærke, at i saa Fald vil, efter alle constitutionelle Regler, den høitagtede Minister, under hvis Departement Sagen nærmest henhører, fratræde; thi det kunde næppe tænkes muligt, at den høitagtede Minister efter den bestemte Modstand, hvormed han har modt dette Lovforslag, vilde lade sig tvinge ind paa at skulle gennemføre Loven. Desuden er det jo ogsaa efter hans Udtalelser meget tvivlsomt, om de øvrige Medlemmer af Regjeringen vilde gaae ind derpaa; og jeg kan derfor ikke nægte, at det Alternativ, som jeg her har berørt, synes mig at være det mindst sandsynlige. Jeg skal iøvrigt i Forbigaaende tillade mig at berøre, at efter sædvanlige constitutionelle Anskuelser maatte de Mænd, som have havt den væsentligste Indflydelse paa dette Lovforslag, være betænkte paa at kunne remplacere den saaledes muligvis fratrædende Minister. Jeg veed ikke, om min høitagtede Ven paa min venstre Side har tænkt sig dette mulige Tilfælde? (Unsgaard: Nei). Ja, saa er det, fordi min høitagtede Sidemand ikke gaar ud fra den Betragtning, at dette Alternativ kunde blive muligt, og jeg skal i saa Henseende give ham Ret; thi jeg troer, at hele den Stilling, hvori

vi befinde os, gjør det høist usandsynligt, at man ved Antagelsen af Lovforslaget skulde tilveiebringe dette Resultat. Jeg troer ikke, at man let kan tænke sig, at der derved skulde opstaae nogen Ministerkrise. Jeg behøver ikke nærmere at gaae ind paa at forklare disse Forhold; men jeg troer, at det ligger enhver Rigsdagsmand temmelig nær, at dette Alternativ hører til det Usandsynlige. Men det andet Alternativ er at Lovforslaget, naaget det vedtages af begge Rigsdagens Thing, ikke bliver til Lov. Det synes mig nu at være et meget alvorligt Tilfælde, som ikke tidligere er indtruffet, eller ialtsind ikke kunde ønskes at skulle indtræffe med en Lov af en saadan Betydning som den nærværende. Det kunde igjen føre til to forskjellige Resultater. Naar det blev mere almindeligt, at den kongelige Sanction nægtedes til et saadant Lovforslag, som er vedtaget af begge Rigsdagens Thing, saa kunde man let møde de Forhandlinger, som foregaae her i Rigsdagen, med en temmelig stor Eiegyldighed, da man kunde vente, at de ikke altid fik nogen praktisk Virkning. Det vilde aabenbart bidrage meget betydeligt til at nedsætte Rigsdagens Betydning, dersom det hyppigt indtraadte, at det kongelige Veto anvendtes. Den anden Folge, som en saadan Anvendelse kunde have, vilde være, at der kom en stor Bevægelse i Folket, at der vilde anvendes megen Agitation, om jeg saa maa kalde det, for at vise den Misfornoieelse, der opstod i Folket derved, at de Lovgivningsarbejder, som vare tilendebragte paa en saadan Maade af de af Folket udvalgte Mænd, der havde Sæde i Rigsdagen, ikke medførte noget Resultat. Den Stilling, som deraf vilde fremgaae, vilde være høist beslagelig. Hvilket af disse Alternativer der altsaa nu vilde fremkomme, vil efter min For-